

ΧΩΡΑ, ΣΕ ΒΛΕΠΩ / Ο εικοστός αιώνας του Ελληνικού σινεμά

Πρόγραμμα:

Σάββατο 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

20:30 **Ευδοκία** του Αλέξη Δαμιανού (1971) 105´

Κυριακή 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

20:30 **Μακεδονικός Γάμος** του Τάκη Κανελλόπουλου (1960) 24´

Μπέττυ του Δημήτρη Σταύρακα (1979) 33´

Η Λίζα και η άλλη του Τάκη Σπετσιώτη (1976) 7´

22:30 **Από την Άκρη της Πόλης** του Κωνσταντίνου Γιάνναρη (1998) 90´

Δευτέρα 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

20:30 **Δοκιμή** του Ζυλ Ντασέν (1974) 88´

22:30 **Οι Βοσκοί** του Νίκου Παπατάκη (1967) 117´

Τρίτη 14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

20:30 **Το Τελευταίο Ψέμμα** του Μιχάλη Κακογιάννη (1958) 112´

23:00 **Μανία** του Γιώργου Πανουσόπουλου (1985) 87´

Τετάρτη 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

19:00 [*deliverance*] *

*διάσωση - σωτηρία - απελευθέρωση – απολύτρωση

Μια ανοιχτή συζήτηση για την διάσωση της κινηματογραφικής κληρονομιάς

Χώρος Ε

21:00 **Θίασος** του Θόδωρου Αγγελόπουλου (1975) 230´

Το πρόγραμμα αναλυτικά:

ΕΥΔΟΚΙΑ του Αλέξη Δαμιανού | 1971 | 105´ | Σενάριο: Αλέξης Δαμιανός | Παραγωγή: Άρτεμις Καπασακάλη | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Χρήστος Μάγκος | Μοντάζ: Ματ ΜακΚάρθι | Μουσική: Μάνος Λοΐζος | Κοστούμια: Τζούλια Ανδρεάδη | Ήχος: Τόνι Άνσομπ, Νίκος Δεσποτιδής | Μακιγιάζ: Τζούλια Ανδρεάδη

Παίζουν οι: Μαρία Βασιλείου, Γιώργος Κουτούζης, Κούλα Αγαγιώτου, Χρήστος Ζορμπάς, Ελένη Ροδά (φωνή Ευδοκίας)

Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: Βραβείο Α΄ Γυναικείου ρόλου, Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης 1971. Βραβείο Cineclubs της Γαλλίας 1971. Χρυσούς Απόλλων της Ένωσης Ελλήνων Κριτικών.

Μια από τις σημαντικότερες δημιουργίες του ελληνικού κινηματογράφου. Ένας λοχίας γνωρίζεται με μια πόρνη, την Ευδοκία, την οποία και παντρεύεται. Δέσμοι πλέον μιας κοινής μοίρας, βρίσκονται αντιμέτωποι με έναν κοινωνικό περίγυρο που θέλει να τους (περι)ορίσει και τελικά να τους συντρίψει. Οι δύο εραστές ζουν στα όρια ενός γνώριμου αλλά και σουρεαλιστικού κόσμου, γεμάτο φτωχές γειτονιές και άδεια, σκληρά τοπία. Σαν μεταφορά κάποιας κλασικής τραγωδίας που ποτέ δεν γράφτηκε, η ταινία επιλέγει μια δραματουργικά αντισυμβατική οδό για τα δεδομένα της εποχής μακριά από την όποια εύκολη λύτρωση. Έχοντας στο επίκεντρο μια ηρωίδα (με βραβείο γυναικείου ρόλου στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για τη Μαρία Βασιλείου) που θέλει πάνω απ' όλα να ζήσει και να αγαπηθεί, ελεύθερη.

Δεύτερη (μετά το ...*Μέχρι το Πλοίο*) ταινία γυρισμένη από τον ηθοποιό, σκηνοθέτη και θεατρικό συγγραφέα Αλέξη Δαμιανό, που ολοκληρώνει εδώ ένα δημιουργήμα άγριας κινηματογραφικής ελευθερίας, βαθιά πολιτικό, άρρηκτα συνδεδεμένο για πάντα με το εμβληματικό μουσικό έργο του Μάνου Λοΐζου. Ένα ορμητικό έργο πάθους, έρωτα και ιερής οργής, μια ταινία αντίδραση σε έναν κόσμο σε αγκύλωση.

Η ταινία θα προβληθεί σε νέα αποκατεστημένη ψηφιακή κópια (DCP), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης, με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.

Η προβολή θα γίνει παρουσία συντελεστών της ταινίας.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ του Τάκη Κανελλόπουλου | 1960 | 24΄ | Παραγωγή: Παναγιώτης Χαρατσάρης | Σενάριο: Τάκης Κανελλόπουλος | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Ιάκωβος Παϊρίδης

Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: Α΄ Βραβείο Ταινίας Μικρού Μήκους, 1η Εβδομάδα Ελληνικού Κινηματογράφου 1960. Α΄ Βραβείο, Φεστιβάλ Βελιγραδίου 1961.

Σκηνοθετικό ντεμπούτο για τον Τάκη Κανελλόπουλο, έναν από τους προπομπούς του Νέου Ελληνικού Κινηματογράφου, το οποίο ξεσήκωσε σχόλια ενθουσιασμού κατά την πρεμιέρα του στην 1η Εβδομάδα Ελληνικού Κινηματογράφου (τη διοργάνωση που θα εξελισσόταν δηλαδή στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης) όπου και κέρδισε το α΄ βραβείο μικρού μήκους εν μέσω διθυράμβων. Στην ταινία ένας γάμος πρόκειται να πραγματοποιηθεί στο Βελβεντό Κοζάνης. Η νύφη είναι έτοιμη, στολισμένη. Ακίνητη. «Μάνα μου γιατί με πάντρεψες μικρή;». Απλώνει την προίκα της στην αυλή, «όλα καμωμένα από τα χέρια τα δικά της και της μάνας της». Εκεί, σαν να πρέπει να αποτιμηθεί η αξία της. Γύρω της όλο το χωριό χορεύει, γλεντά. Ο γαμπρός ξυρίζεται και η τελετή ξεκινά. Η κάμερα παρακολουθεί προσεκτικά με μια ιδιαίτερα ποιητική ματιά, κι η αφήγηση μας συστήνει τα ήθη και τα έθιμα που σχετίζονται με τον παραδοσιακό γάμο στη Δυτική Μακεδονία.

Μέσα σε λιγότερο από μισή ώρα, ο Κανελλόπουλος δημιουργεί ένα κλασικό δείγμα εθνογραφικού σινεμά που ξεπερνά μεμιάς τα όρια του είδους, καθώς εξελίσσεται σε ένα λυρικό ποίημα για τις ρίζες, την παράδοση, και τελικά την ίδια την Ελλάδα.

Η ταινία θα προβληθεί σε νέα μερικώς αποκατεστημένη ψηφιακή κópια (DCP), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης, με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.

ΜΠΕΤΤΥ του Δημήτρη Σταύρακα | 1979 | 33' | Σενάριο: Δημήτρης Σταύρακας (βασισμένο στο ομώνυμο βιβλίο της Μπέττυ Βακαλίδου) | Παραγωγή: Χρήστος Μάγγος | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Σταύρος Χασάπης | Μοντάζ: Γιάννα Σπυροπούλου | Ήχος: Μαρίνος Αθανασόπουλος

Παίζει η Μπέττυ Βακαλίδου

Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: Βραβείο Καλύτερης Ταινίας, Φεστιβάλ Μικρού Μήκους Δράμας 1979. Βραβείο Καλύτερου Ντοκιμαντέρ, Φεστιβάλ Λάρισας 1979. Βραβείο Καλύτερης Ταινίας Μικρού Μήκους, Πανελλήνια Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου.

Σαράντα χρόνια πριν τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου, ο Δημήτρης Σταύρακας βασίζεται στο βιβλίο και τη ζωή της Μπέττυ Βακαλίδου και συνθέτει έναν εμβληματικό μικρού μήκους συνδυασμό ντοκιμαντέρ και φιζιόν για το 24ωρο από τη ζωή μιας τρανς γυναίκας. Αναμνήσεις από την προηγούμενη ζωή της και στιγμές από την τωρινή, σε μια μέρα που βαδίζει προς το τέλος της, όπου εικόνες παστέλ ομορφιάς διαχέονται μέσα σε εικόνες επίπονης αγριότητας και το παρελθόν με το παρόν τέμνονται σχηματίζοντας ένα προφίλ μοναξιάς και δύναμης. Η Μπέττυ μιλά για τα παιδικά της χρόνια και για τους αγώνες του σήμερα, την ώρα που ο Σταύρακας σε απόλυτο έλεγχο φόρμας και αφήγησης οδηγεί το υλικό του στην περιοχή του δοκιμίου. Το πορτρέτο μιας ηρωίδας ή μια στιγμή στο χρόνο ή μια κοινωνία στο πέρασμα του χρόνου.

Γυρισμένο σε μια Ελλάδα που ακόμα νιώθει τις πληγές της επταετίας να επουλώνονται, με την κοινωνία ανέτοιμη να ακούσει τις ΛΟΑΤΚΙ φωνές και την κυβέρνηση Καραμανλή να προσπαθεί να περάσει το «Περί της εξ αφροδισίων νόσων προστασίας και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» νομοσχέδιο μόλις δύο χρόνια πριν, το φιλμ του Σταύρακα συναντά αντιστάσεις, όμως γρήγορα αγκαλιάζεται από τους ανθρώπους του χώρου. Απορρίπτεται από το Διαγωνιστικό του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης λόγω θέματος κι όχι αισθητικής αξίας, όμως παίζεται σε ειδική προβολή ενθουσιάζοντας τον κόσμο. Την επόμενη σεζόν, θα κυκλοφορούσε στους κινηματογράφους της χώρας, ανοίγοντας την *Πρόβα Ορχήστρας* του Φελίνι.

Η ταινία θα προβληθεί σε ψηφιακή κόπια (DCP), με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.

Η προβολή θα γίνει παρουσία συντελεστών της ταινίας.

Η ΛΙΖΑ ΚΑΙ Η ΑΛΛΗ του Τάκης Σπετσιώτης | 1976 | 7' | Σενάριο: Τάκης Σπετσιώτης | Παραγωγή: Τάκης Σπετσιώτης | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Γιάννης Κασπίρης | Μοντάζ: Γιάννης Κασπίρης | Σκηνικά: Δημήτρης Ξανθούλης | Κοστούμια: Δημήτρης Ξανθούλης | Ήχος: Γιάννης Κασπίρης | Μακιγιάζ: Δημήτρης Ξανθούλης

Παίζουν οι: Νίκος Μουρατίδης, Νίκος Παναγιωτόπουλος

Εικόνα και ήχος ακολουθούν διαφορετικές αλλά τελικά καθόλου ασύμβατες διαδρομές στο avant garde φιλμ του queer σινεμά με το οποίο αποφοίτησε από τη σχολή κινηματογράφου ο Τάκης Σπετσιώτης το 1976. Στην εικόνα, ένας άντρας (Νίκος Μουρατίδης) υποδύεται τη Λάιζα Μινέλι, παρωδώντας την ηχογράφιση της κλασικής επιτυχίας *Life is a Cabaret*. Στον ήχο, ένας πατέρας και μια μητέρα συμβουλευονται έναν ψυχίατρο για το πώς το παιδί τους θα γίνει παλαιάς κοπής άντρας. Οι φωνές είναι παραληρηματικές, άλλοτε σοβαρές, άλλοτε ξέφρενες, άλλοτε τραγουδιστές, σαν μια σκέψη που δεν έχει ιδέα πού θα καταλήξει, σαν ένστικτα και σκέψεις σε σύγκρουση.

Σε μια εποχή όπου οι queer αναπαραστάσεις στο σινεμά, τα ζητήματα ταυτότητας και φύλου, κινούνταν είτε προς στερεοτυπικά «κωμικές» αναπαραστάσεις είτε προς το μελό, οι πρώιμες δουλειές του Σπετσιώτη (όπως η *Λίζα* και η *Καλλονή*) ανήκουν σε ένα νέο ρεύμα που αποδομεί τα έμφυλα στερεότυπα.

Η ταινία θα προβληθεί σε νέα αποκατεστημένη ψηφιακή κópια (DCP), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης, με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.

Η προβολή θα γίνει παρουσία συντελεστών της ταινίας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ του Κωνσταντίνου Γιάνναρη | 1998 | 90' | Σενάριο: Κωνσταντίνος Γιάνναρης | Παραγωγοί: Αναστάσιος Βασιλείου, Διονύσης Σαμιώτης | Executive producer: Μαρία Πάουελ | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Γιώργος Αργυροηλιόπουλος | Μοντάζ: Ιωάννα Σπηλιοπούλου | Μουσική: Άκης Δαούτης | Σκηνικά: Μιχάλης Σαμιώτης | Κοστούμια: Σάννου Αλμπέρτη | Ήχος: Ντίνος Κίττου | Μακιγιάζ: Ελευθερία Ευθυμίου | Κομμώσεις: Χρόνης Τζήμος | Παραγωγή: Μύθος, Rosebud, Hot Shot Productions, Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου

Παίζουν οι: Στάθης Παπαδόπουλος, Δημήτρης Παπουλίδης, Θεοδώρα Τζήμου, Κώστας Κοτσιανίδης, Παναγιώτης Χαρτομασιδής, Ανέστης Πολυχρονίδης, Νίκος Καμόντος, Στέλιος Τσεμπογλίδης, Γιώργος Μαυρίδης, Παναγιώτα Βλαχοσωτηρίου, Σύλβια Βενιζελέα, Αιμίλιος Χειλάκης, Βάσσιας Ελευθεριάδης, Έβρη Σωφρονιάδη, Γιάννης Κοντραφούρης, Τάσος Νούσιας

Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: Βραβείο Σκηνοθεσίας & 2ο Βραβείο Καλύτερης Ταινίας, Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης 1998. Επίσημη Συμμετοχή, Πανόραμα Φεστιβάλ Βερολίνου 1999.

Η καθημερινότητα μιας μικρής παρέας Ρωσοπόντιων από το Μενίδι, από τις περιπέτειες στη γειτονιά ως τις μικροκλοπές και το ψωνιστήρι στην Ομόνοια. Ο Σάσα, ο Κοτσιάν κι ο Παναγιώτης είναι μετανάστες από το Καζακστάν που ζουν στο Μενίδι και θέλουν να κατακτήσουν τον κόσμο. Ήρθαν στην Ελλάδα πριν λίγα χρόνια και νιώθουν ακόμα αποκλεισμένοι στη νέα τους πατρίδα. Ο Σάσα βρίσκεται σε διαρκή σύγκρουση με τον πατέρα του και με μια δουλειά σε οικοδομή που μισεί. Ο Παναγιώτης φροντίζει μια πόρνη μέχρι ο νταβατζής της να βρει κάποιον να την πουλήσει, αλλά την ερωτεύεται. Καθώς ένας φίλος τους πεθαίνει από νοθευμένη ηρωίνη, οι οργισμένα αδιέξοδες διαδρομές όλων των ηρώων διασταυρώνονται με συνταρακτικά αποτελέσματα.

Ένα ηλεκτρισμένο πορτρέτο μιας περιπετειώδους εφηβείας αποκλεισμένης στο περιθώριο, για μια παρέα νέων που αποτολμούν την κατάκτηση της μεγάλης πόλης που απλώνεται μπροστά τους. Μια κατάκτηση που δεν θα είναι παρά το επόμενο απλώς βήμα προς την εκπλήρωση ενός ονείρου που μοιάζει πάντα φευγαλέο. Οι τρεις τους ξεκινούν με ορμή από την άκρη της πόλης, όμως η σύγκρουση είναι πάντα σαρωτική. Η ταινία που θεμελίωσε τον Κωνσταντίνο Γιάνναρη ως ένα νέο μεγάλο δημιουργό για το ελληνικό σινεμά λίγο πριν την αυγή του 21ου αιώνα και τον *Δεκαπενταύγουστο*.

Η ταινία θα προβληθεί σε νέα αποκατεστημένη ψηφιακή κópια (DCP), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης, με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.

Η προβολή θα γίνει παρουσία συντελεστών της ταινίας.

ΔΟΚΙΜΗ του Ζιλ Ντασέν | 1974 | 88' | Σενάριο: Ζιλ Ντασέν | Παραγωγή: Μελίνα Μερκούρη για την Nike Films | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Άλαν Μέτζκερ | Μοντάζ: Σούζαν Μπάουμαν | Μουσική: Μίκης Θεοδωράκης και δύο τραγούδια του Γιάννη Μαρκόπουλου | Σκηνικά: Νταν Κουίν | Ήχος: Μπιλ Ντέιλι

Παίζουν οι: Μελίνα Μερκούρη, Μίκης Θεοδωράκης, Γιάννης Μαρκόπουλος, Ρένος Μάντης, Στάθης Γιαλελής, Ρόμπιν Γκούντμαν, Στιβ Ίνγκουντ, Ολυμπία Δουκάκη, Τζέρρυ Ζάφερ, Γιάννης Ιορδανίδης, Τζον Μοράτους, Δημήτρης Χατζής, Τζον Ράντολφ, Τζέρολντ Ζίμαν, Λούις Ζόρικ, Σάλεμ Λούντβιχ, Στιβ Καρπ, Λου Τιάνο, Τομ Ηλιόπουλος, Φίλις Μακμπράιντ, Αριστείδης Φίλιπ Ντιβάλ, Στίβεν Ντιακρούσι, Γιώργος Πανουσόπουλος, Μάικλ Χάρντσταρκ, Μάικλ Μάλινς, Σάρα Κάνινγκχαμ, Τζέιμς Δούκας, Κρέγκ Αντονάτσι, Έλενα Κάραμ, Μπρέντα Κάριν, Βέρα Λόγκουντ, Τομ Όλντριτζ, Ζιλ Ντασέν

Ειδική συμμετοχή: Άρθουρ Μίλερ, Λόρενς Ολίβιε, Λίλιαν Χέλμαν, Μαξιμίλιαν Σελ, Ρεξ Ριντ

Καθώς η αντίσταση κατά της χούντας κορυφωνόταν, ο Ζιλ Ντασέν μαζί με την Μελίνα Μερκούρη σε εξορία από την Ελλάδα συνέχιζαν την επί σειρά ετών αντιδικτατορική τους εκστρατεία σε Ευρώπη και Αμερική. Το 1974, ο Ντασέν δημιούργησε αυτό το θαρραλέα ακατηγοριοποίητο φιλικό δοκίμιο πάνω στις λαϊκές εξεγέρσεις, παρουσιάζοντας τις πρόβες και τα γυρίσματα μιας ταινίας που είχε ως θέμα τα γεγονότα του Πολυτεχνείου το 1973 καθώς και τα βασανιστήρια των αντιχουντικών. Ο Ντασέν συνδυάζει ντοκουμέντο, αναπαράσταση, μπρεχτικές δομές, πρόζα, μουσική και τις δικές του σκέψεις και εμπειρίες, δημιουργώντας ένα φιλμ γεμάτο ενέργεια, πόνο αλλά και ελπίδα. Ο Θεοδωράκης και ο Μαρκόπουλος εκτελούν ζωντανά τα τραγούδια τους, η Μελίνα Μερκούρη τραγουδάει το *Με το Λύχνο του Άστρου* από το *Άξιον Εστί*, ενώ προσωπικότητες διαβάζουν ποιήματα, γράμματα φυλακισμένων και άλλα ντοκουμέντα της εποχής καθώς παρεμβάλλονται κινηματογραφημένα επίκαιρα και μαρτυρίες. Η *Δοκιμή* ολοκληρώθηκε με την πτώση της Χούντας και δεν κυκλοφόρησε ποτέ εμπορικά, παραμένοντας στη θέασή της ένα καλλιτεχνικό και πολιτικό αίνιγμα.

Η ταινία είναι στα αγγλικά και θα προβληθεί σε νέα αποκατεστημένη ψηφιακή κópια (DCP), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης, με ελληνικούς υπότιτλους.

ΟΙ ΒΟΣΚΟΙ του Νίκου Παπατάκη | 1967 | 117' | Σενάριο: Νίκος Παπατάκης | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Jean Boffety, Christian Guillouet | Μοντάζ: Suzanne Cabon, Geneviève Vauiry, Πάνος Παπακυριακόπουλος | Μουσική: Pierre Barbaud | Κοστούμια: Ρίτα Σφήκα | Ήχος: Αντώνης Μπαϊρακτάρης, Alex Pront | Παραγωγή: Lenox Films

Παίζουν οι: Όλγα Καρλάτου, Γιώργος Διαλεγμένος, Έλλη Ξανθάκη, Λάμπρος Τσάγκας, Καρούσσος Τζαβαλάς, Δήμος Σταρένιος, Γιάννης Αργύρης, Νικηφόρος Νανέρης

Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: Διεθνές Διαγωνιστικό Φεστιβάλ Βενετίας 1967.

Ο Θάνος, φτωχός βοσκός, ερωτεύεται την όμορφη Δέσποινα, κόρη του Βλαχόπουλου, αφέντη της περιοχής. Εκείνος, όπως είναι αναμενόμενο, αρνείται κατηγορηματικά να δώσει την κόρη του σ' έναν παρακατιανό και προσπαθεί να την παντρέψει με τον Γιάγκο, γιο ενός μεγαλοτσέλιγκα. Τη μέρα της Ανάστασης, όταν όλο το χωριό είναι μαζεμένο στην εκκλησία, ο Θάνος και η Δέσποινα κλέβονται και μες στην απελπισία τους καταφεύγουν στα βουνά, καταδιωκόμενοι από ένα απόσπασμα χωροφυλακής αλλά και από τον Γιάγκο ο οποίος, βαθύτατα προσβεβλημένος, ζητάει εκδίκηση.

«Cinéaste provocateur» κατά τη Libération, «εικονοκλάστης με ένα από τα πιο ριζοσπαστικά σύνολα δουλειάς του Ευρωπαϊκού σινεμά» κατά την Criterion, ο Νίκος Παπατάκης μετέφερε στο σινεμά του κάθε χιλιοστό της φιλοσοφίας ζωής του, κατά τη διάρκεια της οποίας δε σταμάτησε να αγωνίζεται ενάντια σε κάθε μορφή φασισμού και κοινωνικής κυριαρχίας. Θεματικές που διατρέχουν το έργο του όπως η καταπίεση κι η εξορία αποτυπώνονται στους ντελiriaκά εξπρεσιονιστικούς *Βοσκούς*, εκεί που η παράδοση του βουκολικού φιλμ συναντά την ερωτική τραγωδία. Τολμηρό, υπερρεαλιστικό πορτρέτο μιας κοινωνίας βυθισμένης στη φτώχεια και την καταπίεση, εντυπωσιακά στυλιζαρισμένο χωρίς να χάνει ποτέ τον φορμαλιστικό έλεγχο, μια ταινία με πολύ μεγάλη επιδραστικότητα στο ελληνικό σινεμά του 21^{ου} αιώνα.

Η ταινία θα προβληθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα σε αποκατεστημένη ψηφιακή κόπια (DCP), που δημιουργήθηκε το 2015 από την Gaumont, με αγγλικούς υπότιτλους.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΨΕΜΜΑ του Μιχάλη Κακογιάννη | 1958 | 112' | Σενάριο: Μιχάλης Κακογιάννης | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Ουόλτερ Λάσαλι | Μοντάζ: Γιώργος Τσαούλης | Μουσική: Μάνος Χατζιδάκις | Σκηνικά: Γιάννης Τσαρούχης | Ήχος: Μάρκος Ζέρβας | Μακιγιάζ: Σταύρος Κελεσίδης, Νίκος Ξεπαπαδάκος | Παραγωγή: Φίνος Φιλμ

Παίζουν οι: Έλλη Λαμπέτη, Γιώργος Παππάς, Μιχάλης Νικολινάκος, Αθηνά Μιχαηλίδου, Ελένη Ζαφειρίου, Δημήτρης Παπαμιχαήλ, Δέσπω Διαμαντίδου, Βασίλης Καΐλας, Μηνάς Χρηστίδης, Ζωρζ Σαρρή, Νίκος Φέρμας, Μαίρη Χρονοπούλου, Νίκος Κούρκουλος, Δέσποινα Νικολαΐδου

Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: Επίσημη συμμετοχή, Διαγωνιστικό Φεστιβάλ Καννών 1958. Υποψηφιότητα BAFTA Καλύτερης Ξένης Ηθοποιού (Έλλη Λαμπέτη).

Έχοντας ήδη κερδίσει την αναγνώριση με το *Κυριακάτικο Ξύπνημα* και τη *Στέλλα*, ο Κακογιάννης επιστρέφει στο Φεστιβάλ Καννών με ένα κοινωνικό μελόδραμα πάνω στην κατάρρευση της παραδοσιακής αθηναϊκής αριστοκρατίας την οποία κοιτά μέσα από το βλέμμα μιας νέας γυναίκας, σύμβολο μιας ολόκληρης γενιάς που παγιδεύεται μες στα λάθη της προηγούμενης. Η οικογένεια Πέλλα είναι μεγιστάνες στα πρόθυρα της χρεοκοπίας. Με τη λέξη «φτώχεια» να μοιάζει με την πιο ανήκουστη προσβολή όλων, η οικογένεια προσπαθεί απεγνωσμένα να κρύψει από το στενό τους κοινωνικό κύκλο την αληθινή τους κατάσταση. Η νεαρή Χλόη μαθαίνει την αλήθεια και προσπαθώντας να σώσει τους γονείς της, αποφασίζει να σαγηνεύσει έναν εκατομμυριούχο που καιρό τώρα δηλώνει ερωτευμένος μαζί της. Τα λεφτά του βαρετού Δρίτσα θα σώσουν την οικογένειά της, όμως κανείς δεν πρέπει να μάθει την αλήθεια στο μεταξύ. Παγιδευμένη ανάμεσα σε ένα ψέμα και την καταστροφική αλήθεια, η Χλόη χάνει τον έλεγχο της ζωής της. Ο Κακογιάννης καταφέρνει να καδράρει την ασφυξία των κοινωνικών τάξεων, την ντροπή και την απόγνωση, και, στο επίκεντρο, η Έλλη Λαμπέτη, λάμπει με τραγικότητα στο ρόλο της νέας γυναίκας που προσπαθεί να αποκτήσει τον έλεγχο της προσωπικότητάς της μέσα σε μια αδιέξοδη συνθήκη. Μελόδραμα συνεχών αντιστίξεων και υπαρξιακού βάθους που ξεκινά από τα αριστοκρατικά σοκάκια της παλιάς Αθήνας για να καταλήξει με ένα ντοκιμαντεριστικό φινάλε-θαύμα στην Τήνο το Δεκαπενταύγουστο, συγκροτώντας ένα από τα πλέον επιδραστικά στο σινεμά του 21ου αιώνα έργα της φιλμογραφίας του Μιχάλη Κακογιάννη.

Η ταινία θα προβληθεί σε αποκατεστημένη ψηφιακή κόπια (DCP), που δημιουργήθηκε το 2016 από το Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.

MANIA του Γιώργου Πανουσόπουλου | 1985 | 87' | Σενάριο: Γιώργος Πανουσόπουλος | Παραγωγός: Γιώργος Πανουσόπουλος | Executive producer: Γιώργος Τσεμπερόπουλος | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Γιώργος Πανουσόπουλος | Μοντάζ: Γιώργος Πανουσόπουλος | Μουσική: Νίκος Ξυδάκης | Καλλιτεχική Διεύθυνση: Νίκος Περάκης | Ήχος: Μαρίνος Αθανασόπουλος | Παραγωγή: Synergasia Ltd, Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Γιώργος Πανουσόπουλος, Σπέντζος Φιλμ

Παίζουν οι: Αλεσάντρα Βάντσι, Άρης Ρέτσος, Αντώνης Θεοδωρακόπουλος, Σταύρος Ξενίδης, Ασπασία Κράλλη (φωνή Ζωής)
Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης 1985. Διεθνές Διαγωνιστικό Φεστιβάλ Κινηματογράφου Βερολίνου 1986.

Είναι μία από εκείνες τις παράξενες, παροξυσμικά καυτές ημέρες στις αρχές του καλοκαιριού που μπορεί να συμβεί το οτιδήποτε, όταν η ξαφνική ζέστη χτυπάει τον άνθρωπο με ανεξήγητο σθένος. Η Ζωή, 30 χρονών, παντρεμένη με δύο παιδιά, εργάζεται σε μια πολυεθνική εταιρία υπολογιστών σαν αναλύτρια προγραμμάτων. Έχει μόλις μάθει πως είναι η μοναδική γυναίκα που έχει επιλεγεί, χάρη στην τετράγωνη λογική της, για ένα ειδικό μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα στις ΗΠΑ. Δεν υποψιάζεται όμως πως μέσα της οι μνήμες και τα αρχέγονα ένστικτα επηρεάζουν το υποσυνείδητο, τη δουλειά της, όλο της το είναι με τρόπους τελικά ανεξέλεγκτους. Το ίδιο απόγευμα στον Εθνικό Κήπο, μέσα από μια σειρά γεγονότων αιχμαλωτίζεται από αυτές τις εσωτερικές δυνάμεις, χάνοντας προοδευτικά κάθε αίσθηση της ταυτότητάς της και φτάνει να καταδιώκεται σαν άγριο θηρίο την ώρα που ο άντρας της κάνει μια απέλπιδα προσπάθεια να σώσει εκείνην και την κόρη τους.

Ο Πανουσόπουλος επιστρέφοντας μετά τους *Απέναντι*, έρχεται σε διάλογο με τις Βάκχες του Ευριπίδη σε μια επαναπροσέγγιση της τραγωδίας μέσα από ένα σύγχρονο πρίσμα, όπου η τεχνοκρατική νέα καθημερινότητα έρχεται σε άγρια σύγκρουση με μια βαθιά ριζωμένη παγανιστική ωμότητα. Η κεντρική ηρωίδα, σαν κάποια αχαλίνωτη πανάρχαιη θεότητα απαλλαγμένη από τις κοινωνικές της αλυσίδες, ενσαρκώνει την προαιώνια πάλη ανάμεσα στο μεταφυσικό και στο γήινο, στο ενστικτώδες και στο λογικό.

*Η ταινία θα προβληθεί σε νέα αποκατεστημένη ψηφιακή κόπια (DCP), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης, με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.
Η προβολή θα γίνει παρουσία συντελεστών της ταινίας.*

[deliverance] *

*διάσωση - σωτηρία - απελευθέρωση – απολύτρωση

Με τον αγγλικό τίτλο του *ΟΤΑΝ ΞΕΣΠΑΣΕ Η ΒΙΑ* του Τζον Μπούρμαν, μια δημόσια συζήτηση για την διάσωση της κινηματογραφικής κληρονομιάς.

Η Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου προσκαλεί κοινό και επαγγελματίες του χώρου σε μια ανοιχτή δημόσια συζήτηση για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της κινηματογραφικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Με αφορμή την ψηφιοποίηση δεκάδων τίτλων για τις ανάγκες του αφιερώματος *Χώρα, Σε Βλέπω: Ο Εικοστός Αιώνας του Ελληνικού Σινεμά*, ανοίγει ένας σημαντικός διάλογος γύρω από την διαδικασία της δημιουργίας ψηφιακών αρχείων στον 21ο αιώνα και τις πολιτικές γύρω και μέσα από τις οποίες μπορούν τέτοιες διαδικασίες να αναπτυχθούν αποτελεσματικά. Η αποθήκευση και διατήρηση των αρχικών κινηματογραφικών υλικών, οι πρακτικές του παρελθόντος, οι τεχνολογικές εξελίξεις γύρω από την αποκατάσταση, η φιλοσοφία της ψηφιοποίησης και ο ρόλος ενός εθνικού αρχείου είναι μερικά μόνο από τα πολλά

ζητήματα γύρω από τα οποία γεννιούνται ενδιαφέρουσες ερωτήσεις σε σχέση με την κινηματογραφική παρακαταθήκη ως μέρος μιας εθνικής κινηματογραφικής πολιτικής. Την αρχική εισήγηση θα πραγματοποιήσουν από το ΔΣ της ΕΑΚ, οι: Ελένη Κοσσυφίδου - παραγωγός, Σίμος Σαρκετζής - Διευθυντής Φωτογραφίας, Σύλλας Τζουμέρκας - σκηνοθέτης, Γιώργος Τσεμπερόπουλος - σκηνοθέτης/παραγωγός, Ελίνα Ψύκου - σκηνοθέτης/παραγωγός και η Γενική Διευθύντρια της ΕΑΚ Φαίδρα Βόκαλη. Θα ακολουθήσει ανοιχτή συζήτηση με τους παρευρισκόμενους.

Η δημόσια συζήτηση θα διεξαχθεί στα ελληνικά χωρίς ταυτόχρονη μετάφραση, στον Χώρο Ε. Για παρακολούθηση / συμμετοχή απαιτούνται Δελτία Εισόδου που θα διανέμονται από τις 18:00.

ΘΙΑΣΟΣ του Θόδωρου Αγγελόπουλου | 1975 | 230´ | Παραγωγή: Γιώργος Παπαλιός | Σενάριο και Διάλογοι: Θόδωρος Αγγελόπουλος | Διεύθυνση Φωτογραφίας: Γιώργος Αρβανίτης | Μοντάζ: Τάκης Δαυλόπουλος | Μουσική και Μουσική Επιμέλεια: Λουκιανός Κηλαηδόνης | Σκηνικά-Κοστούμια: Μικές Καραπιπέρης | Μακέτες Κοστούμιών: Γιώργος Πάτσας | Ήχος: Θανάσης Αρβανίτης | Μακιγιάζ: Γιώργος Σταυρακάκης

Παίζουν οι: Εύα Κοταμανίδου, Βαγγέλης Καζάν, Αλίκη Γεωργούλη, Κυριάκος Κατριβάνος, Στράτος Παχής, Νίνα Παπαζαφειροπούλου, Γιάννης Φύριος, Αλέξης Μπούμπης, Μαρία Βασιλείου, Γρηγόρης Ευαγγελάτος, Πέτρος Ζαρκάδης, Κώστας Στυλιάρης

Βραβεία / Διακρίσεις / Συμμετοχές σε Φεστιβάλ: FIPRESCI Βραβείο Διεθνούς Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου - Φεστιβάλ Καννών 1975. Βραβείο Καλύτερης Ταινίας, Σκηνοθεσίας, Σεναρίου, Α' Ανδρικού Ρόλου (Βαγγέλης Καζάν), Α' Γυναικείου Ρόλου (Εύα Κοταμανίδου), Βραβείο Πανελλήνιας Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου (ΠΕΚΚ) - Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης 1975. Ειδικό Βραβείο - Φεστιβάλ της Ταορμίνα 1975. Βραβείο «Interfilm» - Φεστιβάλ Βερολίνου Φόρουμ 1975. Βραβείο Sutherland - British Film Institute 1975. Βραβείο «Age d'Or» (Καλύτερη Ταινία της χρονιάς) – Βρυξέλλες 1975. Βραβείο Φιγκουέιρα ντα Φος – Πορτογαλία 1976. Μέγα Βραβείο των Τεχνών, Βραβείο Καλύτερης Ταινίας της χρονιάς – Ιαπωνία 1979. Καλύτερη Ταινία της Δεκαετίας 1971-1980 - Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου της Ιταλίας. 44η Καλύτερη Ταινία στην Ιστορία του Παγκόσμιου Κινηματογράφου - Διεθνής Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου (FIPRESCI).

Η ταινία ακολουθεί έναν περιοδεύοντα θίασο στην Ελλάδα, από το 1939 μέχρι το 1952, ο οποίος προσπαθεί να παρουσιάσει μια θεατρική παράσταση του βουκολικού δράματος του Περεισιάδη *Γκόλφω, η βοσκοπούλα*. Η πολιτική ιστορία της Ελλάδας και η ιδιωτική των μελών του θιάσου (που είναι ταυτόχρονα και μέλη της ίδιας οικογένειας) πλέκονται αξεδιάλυτα. Οι περιπέτειες της οικογένειας του Ορέστη, της αδελφής του, του πατέρα του, της μητέρας του και του εραστή της, παραπέμπουν στον κεντρικό πυρήνα του μύθου των Ατρείδων. Ο πατέρας εκτελείται από τους Γερμανούς μετά την προδοτική καταγγελία του εραστή της μητέρας, κι ο Ορέστης, αντάρτης της Αριστεράς, με τη συνεργασία της αδελφής του, θα σκοτώσει επί σκηνής τη μητέρα του και τον εραστή της, για να έρθει και η δική του εκτέλεση κατά τη διάρκεια των εκκαθαρίσεων που ακολούθησαν τη γενική καταστολή του αντάρτικου κατά τον Εμφύλιο. Το κεντρικό πρόσωπο της ιστορίας είναι η μεγάλη αδελφή (εκείνη που, κατά το σχήμα του μύθου, θα ήταν η Ηλέκτρα). Η χρονολογική κατασκευή της ταινίας, περίπλοκη και πολύπλοκη, κτίζεται με διαρκείς χρονικούς ελιγμούς και συνεχείς εναλλαγές εποχών.

Η ταινία θα προβληθεί σε νέα ψηφιακή κópια (DCP), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης, με αγγλικούς υπότιτλους και ελληνικούς υπότιτλους για κωφούς και βαρήκοους.

Η προβολή θα γίνει παρουσία συντελεστών της ταινίας.

*Όλες οι προβολές θα πραγματοποιηθούν με φυσική παρουσία – εφόσον αυτό επιτρέπεται από τις υγειονομικές συνθήκες κάθε χώρας – ενώ ήδη έχει ξεκινήσει μια διαδικασία ψηφιοποίησης και αποκατάστασης κλασικών τίτλων της ελληνικής κινηματογραφίας δημιουργώντας νέα αρχεία, προσβάσιμα στις επόμενες γενιές επαγγελματιών του σινεμά και κινηματογραφόφιλων, με υπότιτλους στα αγγλικά και στα ελληνικά για κωφούς και βαρήκοους. Τη δράση θα συνοδεύει η δημιουργία ειδικής **δίγλωσσης έκδοσης** (ελληνικά-αγγλικά) από τις εκδόσεις Νεφέλη, στην οποία οι ταινίες και η εποχή τους θα συνομιλούν με θεωρητικούς και κινηματογραφιστές, μέσα από κείμενα και άλλα σχεδιάσματα. Τέλος, στο πλαίσιο της δράσης *ΧΩΡΑ, ΣΕ ΒΛΕΠΩ*, δημιουργείται και **εκπαιδευτική βαλίτσα**, που θα κατατεθεί σε επιλεγμένα πανεπιστημιακά ιδρύματα και βιβλιοθήκες ανά τον κόσμο.